

လေထုလည်ညမ်းမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ရသော ဆိုးကျိုးများမှ ကာကွယ်ပါ။

လေထုလည်ညမ်းမှုသည် ကမ္မာနှင့်အတွင်း ရင်ဆိုင်နေရသော စီးရိမ်စရာဖြစ်သည်။ ကမ္မာလူဦးရေ၏ အများစုသည် ကမ္မာကျိုးမှုရေးအဖွဲ့၏ လေထုအရည်အသွေး စံသတ်မှတ်ချက်ထက် ကျော်လွန်သော နေရာများတွင် နေထိုင်နေကြသည်။ လေထုလည်ညမ်းမှုဖြစ်စေသည့် အရမှားများဖြစ်သော ဖုန်လုံအိမ်ပါတ်ငွေများသည် ကမ္မာမြေကို အပူပါတ်ပေးသည့်အပြင် လေထုလည်ညမ်းမှုသည် အသက်၍ လင်းကြောင်းဆိုင်ရာ၊ နှလုံးသွေးကြောဆိုင်ရာနှင့် မကုန်စက်နှင့်သောရောဂါများနှင့် ဆက်စပ်လှက်ရှိသည်။ တွေ့ရဲပါသည်။ ထို့ကြောင့် လေထုလည်ညမ်းမှုကို အနည်းဆုံးဖြစ်စေခြင်းသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို တိုက်ဖျက်ခြားနှင့် ပြည်သူများ၏ ကျွန်းမာရေးကောင်းမွန်လာစေခြင်းတိုကို အထောက်အကူးပေးရာရောက်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် အိမ်တွင်းနှင့် ပြင်ပလေထုလည်ညမ်းမှု နှစ်ခုစလုံးနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။ နေရာအများစုတွင် ချက်ပြောတ်ရာ၌ ရော်ဆီ၊ ထင်းနှင့် သီးနှံရိတ်သီးရာမှုတွက်ရှိသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို လောင်စာအဖြစ် အသုံးပြုခြင်းကြောင့် အိမ်တွင်းနှင့်အိမ်ပြင် လေထုလည်ညမ်းမှုကို ဖြစ်စေသည်။ အမျိုးသမီးများ၊ ကလေးများနှင့် သဟာဏြေးချယ်အုံများကို အထူးသဖြင့် အန္တရာယ်ရှိစေသည်။ မြှုပြုများဖြစ်ပေါ်ခြင်းနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းများမှုလည်း ပတ်ဝန်းကျင် လေထုလည်ညမ်းမှုကို ဖြစ်စေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အဓိက လေထုလည်ညမ်းစေးမှုများကို ရန်ကုန်၊ မန္တလေးနှင့် နေပြည်တော်တို့တွင် တိုင်းတာပါသည်။ ၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တိုင်းအတွင်း၌ နှစ်စဉ်ပျမ်းမှု PM 2.5 စုစည်းခြင်းမှာ 31.18 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ရှိသည်။ ငြေးသည် လေထုအရည်အသွေးတိုင်းတာသည်၌၍ ၂၃၅၈ ပျမ်းမှုဖြစ်သည်။ (လေထုတဲ့ရှိ အမှုန်ပစ္စည်း PM 2.5 μm or less အဆင့်သည် လေထုလည်ညမ်းမှု တိုင်းတာရာတွင် အဓိကအညွှန်းကိန်းတစ်ခုဖြစ်သည်) ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် ငြေးဌာနများမှ နှစ်စဉ်ပျမ်းမှု PM 2.5 စုစည်းခြင်းမှာ 29.83 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ရှိခဲ့သည်ကို တွေ့ရှုပါသည်။

လေထုလည်ညမ်းမှုနှင့် ပတ်သက်သော နောက်ထပ်သတင်းလွှာကိုလည်း ပြင်ဆင်နေဆဲဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်းပို့ဆောင်ရေးမှု လေထုလည်ညမ်းမှု အထူးသတင်းလွှာ (၂၀၁၉ ခုနှစ် မေလ ၉ ရက်နှင့် ၂၀၁၈ ခုနှစ် မေလ ၁၆ ရက်)တွင် အိမ်တွင်းနှင့် ပြင်ပလေထုလည်ညမ်းမှုကို လျှော့ချိုင်ရန် ကျွန်းပို့ဆောင်ရေးမှု ပုဂ္ဂနိုင်းဝိုင်းဝန်ကြီးကုသိပ္ပါတ်ရန်၊ ကျွန်းမာရာနေထိုင်ရန်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို တိုက်ဖျက်ရန် လိုအပ်သည့် အဓိကအချက်များ ပါဝင်ပါသည်။ အသေးစိတ်ကို အင်လိပ်၊ မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် အောက်ပါ links တွင် ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။ <https://bit.ly/2vX2oBi> နှင့် <https://bit.ly/32jXQRL>

ရိုတဲ့ပိုင်းရပ်စ် ကာကွယ်ဆေး မိတ်ဆက်ခြင်း

Media briefing for rotavirus vaccine introduction,
Chatrium Hotel, Yangon. 14 January 2020

၂၀၂၀ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် ကျွန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ ရှိတဲ့ပိုင်းရပ်စ်ကာကွယ်ဆေးကို ပုံမှန်ကာကွယ်ဆေးသိုးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်တွင် စတင်ထည့်သွင်းခဲ့ပါသည်။ ငြင်းကာကွယ်ဆေးသည် ကာကွယ်ဆေးဖြင့် ကာကွယ်၍ရသောရောဂါများကို ကာကွယ်နှင့်ရန်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံ တစ်စုံများလုံးရှိ အကျိုးဝင်သော ကလေးများအားလုံးကို အော့ ထိုးတိုက်ကျွေးပေးနေသည့် ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်၏ ၁၂ ခုမြောက် ကာကွယ်ဆေး ပြစ်ပါသည်။

ရှိတဲ့ပိုင်းရပ်စ် ကာကွယ်ဆေးနှင့်ပတ်သက်၍ ကမ္မာကျွန်းမာရေးအဖွဲ့၏ ရပ်တည်ချက်စာတမ်းကို <https://bit.ly/2PG771f> တွင်ငြင်း၊ ကျွန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ ထုတ်ပြန်သောသတင်းများကို <https://bit.ly/2TsRifn> တွင်ငြင်း ဝင်ရောက်လေ့လာနိုင်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံပို့ဆောင်ရေးကောဂါလက်ရှိအခြေအနေ

A child receives oral polio vaccine, Thandaung township, Kayin State. 21 July 2019

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အသွင်ပြောင်း ပိုလိယိုင်းရပ်စ်အုံ အစား ၁ (cVDPV 1)ကို ထပ်မံတော်းခြုံခြင်းမရှိသည်။ ထိုကဲ့သို့ ထိန်းချုပ်နိုင်းမြှင့်တွင် တစ်ဦးတွင် လတ်စာလေး ပျော့ခွေအကြောင်း ရောဂါလက္ခဏာကောက်လေ့ခြင်းကို တက်ဗြို့စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဗုပ္ပန်မြှုပ်နှံတွင် နှစ်ဘာသာဖြင့် အောက်ပါ စတင်ဖြစ်ပွားသည့်နေ့၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၉ ရက်နေ့တွင် အောက်ပါ links တွင် ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။

ကျွန်းပို့ဆေးနှင့်ပတ်သက်၍ ကမ္မာကျွန်းမာရေးအဖွဲ့၏ ရပ်တည်ချက်စာတမ်းကို <https://bit.ly/2PG771f> တွင်ငြင်း၊ ကျွန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ ထုတ်ပြန်သောသတင်းများကို <https://bit.ly/2TsRifn> တွင်ငြင်း ဝင်ရောက်လေ့လာနိုင်ပါသည်။ <https://bit.ly/33JbygO> နှင့် <https://bit.ly/37yRM8U>

တော်းစွာသတင်းရယူခြင်းနှင့် တုန်ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် Early warning alerts and response system

တော်းစွာ သတင်းရယူခြင်းနှင့် တုန်ပြန် ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် EWARS ကို ကချင်ပြည်နယ်တွင် ၂၀၁၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလအတွင်းတွင် ကန်ဒီး သင်တန်းပေးပြီး အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်းကို ကမ္မားကျိုးမာရေးအဖွဲ့ (မြန်မာ) မှ ထောက်ပံ့ပေးခဲ့ပါသည်။

အကဲဖြတ်ခြင်းပြုလုပ်အဖြီး ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် ကချင်ပြည်နယ်တို့တွင် တော်းစွာ သတင်းရယူခြင်းနှင့် တုန်ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် EWARS ကို ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားရာ ဒေသများအတွင်း ပုံမှန်ရောဂါတော်းကြပ် ကြည့်ရှုစနစ်တွင် ယခုအခါ ဖြည့်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်လျက်ရှိပါသည်။ ထိုအပြင် လျှင်မြန်မာ ရောဂါရှာဖွေတွေရှိရန်နှင့် သံသယဖြစ်ဖွှုတ် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုကို ထိုရောက်စွာ တုန်ပြန် ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် အချိန်နှင့် တစ်ပြီးညီ online EWARS အစီရင်ခံတင်ပြခြင်းကို လွှာကူးကျေမှုစွေရန် ပုံပိုးကူညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

Early warning alerts and response system training in Myitkyina township, Kachin State, 1 Nov 2019.

အရေးပေါ်ကျိုးမာရေး ညီးမှုစ်တော်း Health Emergency Operations Centre

ကျိုးမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနသို့ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အရေးပေါ် ကျိုးမာရေးညီးမှုစ်တော်းလုပ်ငန်းမှစ်တော်း လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်ပြစ်ရန် လိုအပ်သော ကမ္မားကျိုးမာရေးအဖွဲ့၏ နိုင်ငံတော်းမှု ကျွမ်းကျင်ပညာရှုများက မြန်မာနိုင်ငံသို့ လာရောက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုအပြင် အဖြစ်အပျက်တစ်ခုခုဖြစ်ပွားခဲ့သည်၍ ထိုအဖြစ်အပျက်အတွက် စီမံခန့်ခွဲရေးစင်တိနှင့် အရေးပေါ်ကုသရေစင်တာအတွက် ကန်ဒီးဆေးနေ့မြှုပူလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ငါးနောက် ကမ္မားကျိုးမာရေးအဖွဲ့အနေဖြင့် အရေးပေါ်ကျိုးမာရေးညီးမှုစ်တော်းအစီအစဉ်ရေးခွဲရန်နှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် ဆက်လက်ပုံးပါး ကုည်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပြီး နေပြည်တော်းပုံးပါ့ကျိုးမာရေးစောင့်ရှောက်မှုစ်တော်းအတွက် ကွန်ဖျူတာနှင့်ဆက်စပ် ပစ္စားများကို ဝယ်ယူပုံးခဲ့ပါသည်။ ကျိုးမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန နှင့်အတူ ကမ္မားကျိုးမာရေးအဖွဲ့ အစီအစဉ်းအတော်းများ ပူးပေါင်းပြီး အဖြစ်အပျက် စီမံခန့်ခွဲသွားမှုများအတွက် သင်တန်းနှင့် အရေးပေါ် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

Simulation exercise of National Health Emergency Operations Centre at Naypyitaw, 8 Aug 2019.

ဒေသကြီးများတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော ကူးစစ်တုပ်ကွေးရောဂါပေါ်အခြေခံပြီး စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း လုပ်ငန်းများအဖြစ် ၂၀၁၉ ခုနှစ်အတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ထပ်မံ့၍ အရေးပေါ် ကျိုးမာရေးစောင့်ရှောက်မှုစ်တော်းအတွက် သင်တန်းပေးခြင်းနှင့် အစီအစဉ်ရေးခွဲခြင်းများကို ၂၀၂၀ ခုနှစ်အတွင်း ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

Health cluster အတွက် ဦးဆောင်ခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းညီးမှုစ်တော်းဆောင်ရွက်ခြင်း

ကမ္မားကျိုးမာရေးအဖွဲ့ (မြန်မာ)သည် ကျိုးမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနနှင့်အတူ ကျိုးမာရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းညီးမှုစ်တော်းရေးအဖွဲ့ (Health Cluster)ကိုပူးတွဲဦးဆောင်ပြီး ၂၀၁၉ ခုနှစ်အတွက် လုပ်ငန်းလုပ်သွားချက်များ ပေါ်ပေါက်လာစေရန် ကူညီဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုလျောထားချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အခိုက် လုပ်ဆောင်ချက်များအား အနီးကပ် စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ကျိုးမာရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းညီးမှုစ်တော်းရေးအဖွဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်များကို သုံးသပ်ရန်နှင့် ပိုမိုကောင်မွန်လာစေရန် စောင့်ကြည့်လေ့လာရေး စစ်တမ်း အတွက် ကမ္မားကျိုးမာရေးအဖွဲ့က ကူညီပုံးပါးပေးခဲ့ပါသည်။ ထိုစစ်တမ်း၏ တွေ့စွဲချက်များကို ရရှိပြည်နယ်နှင့် ကချင်ပြည်နယ်တို့တွင် ကျင်းပြုလုပ်ခဲ့သော နိုင်ငံတော်းအဆင့် တိုင်းနှင့်ပြုခြင်းဖြင့် ထိုတွေ့စွဲချက်များကို ရွှေ့ဆောင်ရွက်မည့် နည်းပူးပါး များတွင် ထည့်သွင်း ရေးဆွဲသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၂၀ ခုနှစ်အတွင်း ရွှေ့ဆောင်ရွက်မှုများ လုပ်ငန်းညီးမှုစ်တော်းရေး အစဉ်းအဝေးများ ကျင်းပြုခြင်းဖြင့် ပုံးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုတိုးတက်လာစေရန် လုပ်ဆောင်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုအပြင် ရရှိပြည်နယ်အတွင်း ကျိုးမာရေးဝန်ဆောင်မှုပေးရာတွင် ပိုမိုကောင်မွန်စေရန်အတွက် ရရှိအကြော်ပြုပေးကောင်မှုရှင်၏ အကြော်ထောက်ခံချက်များနှင့်အညီ လုပ်ဆောင်နိုင်စေရန် ပုံးပါ့အဆင့် အစဉ်းအဝေးများ ကျင်းပြုခြင်းဖြင့် ပုံးပေါင်းဆောင်ရွက်ရှိပါသည်။

ကျိုးမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနနှင့်အတူ ကမ္မားကျိုးမာရေးအဖွဲ့က ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် နေပြည်တော်းကြေးပုံးပါးအတော်းများ ပူးပေါင်းပြီး အဖြစ်အပျက် စီမံခန့်ခွဲသွားမှုများအတွက် သင်တန်းနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန ရရှိပြည်နယ်အစိုးအဖွဲ့နှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနနှင့်အတူ လက်တွဲဆောင်ရွက်ရှိပါသည်။ ကျိုးမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန ရရှိပြည်နယ်အစိုးအဖွဲ့နှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမှုများအတွက် အဖွဲ့အစည်း အလွတ်သော့ ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ ဆွေးနွေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။

Emergency health care service provision at War Taung new displacement site, Kyauktaw township, Rakhine State, 8 August 2019

